

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένου Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμ. 75. Ἐξάμηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γροσία διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην εἰσιδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρθάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 32ος

Ἐν Ἀθήναις, 30 Μαΐου 1925

Ἔτος 47ον—Ἀριθ. 26

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΤΟ ΔΕΛΦΙΝΑΚΙ

[Μυθιστόρημα τοῦ Δοξαγοῦ DANRITJ]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'. (Συνέχεια)

Ἦταν ὁ ἀνθυποπλοίαρχος ποῦ εἶχ' αἰχμαλωτισθῇ στήν Ἀφρικὴ μαζί με τὸ θεῖο Ἑρρίκο καὶ ποῦ εἶχε συνεργασθῇ μαζί με τὸν πατέρα του γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τοῦ ἀτμοῦ στὰ πλοῖα.

—Σὰς κράτησα μιὰ ἐξαιρετὴ καμπύνα, εἶπε ὁ κυβερνήτης τοῦ «Σταμπούλ». Εἶναι μακριὰ ἀπ' τὴ μηχανή, γιὰ νὰ μὴν ἔχετε ζέστη καὶ βοή, μακριὰ ἀπ' τὸν ἑλικά, γιὰ νὰ μὴ σὰς τινάζει. Ἔχετε δυὸ φεγγίτες γιὰ νὰ παίρνετε ἀέρα. Κι' ὅταν θὰ περνοῦμε ἀπ' τὸ πέρατος τῶν Καναρίων νήσων, θὰ ἰδῇτε ὅτι ἔχουν πολλὴν ἀξία αὐτοὶ οἱ δυὸ φεγγίτες.

—Δὲν ἔχω λόγια νὰ σὰς εὐχαριστήσω, ἀπάντησε ὁ Καρδινιάκ. Μὰ φαντάζομαι πὼς ὁ λοχαγὸς μου δὲ θάχει τόσην ἀνεση, ὅσην ἐγὼ καὶ θὰ σὰς χρωστοῦσα εὐγνωμοσύνη ἄν...

—Ἄ, ἤμουν βέβαιος... Ὁ λοχαγὸς σὰς θάχει κι' αὐτὸς πολλὴν ἀνεση. Μείνετε ἡσυχος καὶ μὴ σκεφθῇτε νὰ τοῦ παραχωρήσετε τὴν καμπύνα σας, γιὰτὶ θέλω νὰ εὐχαριστήσω τὸν ναύαρχο Δεγεσού, ποῦ στάθηκε πάντα γιὰ μένα σὰν πατέρας.

Ὁ Γιώργος ἔμαθε τότε ὅτι ὁ ναύαρχος, γέρος τώρα πιά, εἶχε πληγωθῇ στήν Ὀρλεάνη, τὸ Νοέμβριο τοῦ 1870, εἶχε χάσει τὸ δεξιὸ τοῦ χέρι καὶ εἶχε πάρει τὴν ἀποστρατεία του τώρα κι' ὀχτὼ χρόνια. Ὁ φίλος μας χρησιμοποίησε τὴ λίγη ὥρα ποῦ τὸν χώριζε ἀπ' τὴ στιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως, γιὰ νὰ στείλει ἕνα εὐχαριστήριον τηλεγράφημα στὸν μακρινὸ προστάτη του.

Μὰ ἡ χαρὰ του δὲν ἦταν πλέρια, ὅσο συλλογιζόταν πὼς ὁ φίλος του ὁ Τσάνερ ἦταν πεταμένος σὲ μιὰ καμπύ-

νόλα σὰν τρύπα, κοντὰ στὰ καζάνια. Κι' ἡ φωνὴ του ἦταν ἱκετευτικὴ δταν εἶπε: —Τοῦλάχιστο, κύριε πλοίαρχε, μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ πάρω μαζί μου ἕνα φίλο μου;

—Εἰστ' ἐλεύθερος, ἀπάντησε ὁ κυβερνήτης. Στὴν καμπύνα σας ὑπάρχουν δυὸ «κοκκέτες» κι' ἕνας καναπὸς ποῦ γίνεταὶ εὐκολὰ κρεβάτι. Ὡστε ἔχει θέση γιὰ τρεῖς. Οἱ δυὸ σας θάσαστε ἀρκετὰ εὐρύχωρα.

Ἦστερ' ἀπὸ λίγες ὥρες, ἔφτασε ἡ κυρία Καρδινιάκ μαζί με τὸν ἀντισυνταγματάρχη Πέτρο Μπερτινύ. Δὲ μπό-

Ὁ Φιλαρμόκος βοηθοὺς τὸν Μοχίλοφ... (Σελ. 193, στ. γ')

ρεσε νὰ πάρει τὸ ἴδιο τραῖνο με τὸ Γιώργο, γιὰτὶ ἦταν στρατιωτικὸ τοῦλάχιστο ὅμως θάταν ἐκεῖ, τὴν ὥρα ποῦ τὸ πλοῖο θὰ σήκωνε τὴν ἀγκυρά.

Ἡ καρδιὰ τοῦ Γιώργου σφίχτηκε δταν ἡ μητέρα του τὸν φίλησε με δάκρυα στὰ μάτια. Καῖμένη μαννούλα! Τώρα καὶ λίγους μῆνες, τὰ μαλλιά της εἶχαν ἀσπρίσει. Εἶχε χύσει τόσα δάκρυα! Μ' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἦταν

ἕνας προσωρινὸς χωρισμός, ὅπως ἄλλοτε. Τώρα τὸ παιδί της μίσευε στὴν ξενιτιά γιὰ δυὸ χρόνια τὸ λιγότερο.

Ἦταν ἄραγε γραφτὸ νὰ ξαναγυρίσει ἀπ' τὰ ἐπικίνδυνα ἐκεῖνα κλίματα, ὅπου σδύνουν κι' οἱ πιὸ γερὲς κι' εὐρωστες ὑπάρξεις;

Κι' ὅταν, τὸ βράδυ, τὸ πλοῖο ἔλυσε τὰ σκοινιά του καὶ γλυστρουσε ἀπαλὰ πλάι στὸ μῶλο, ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς, σκυμμένος στὰ κάγκελα τῆς πρύμνης, κοίταζε ὥρα πολλὴ τὴν πικραμένη χήρα, ποῦ κινούσε νευρικὰ τὸ μαντήλι της, στηριγμένη στὸ μπράτσο τοῦ Μπερτινύ. Μὰ κι' ὁ τελευταῖος αὐτὸς ἦταν πολὺ συγκινημένος. Δὲν ἦταν ὁ τελευταῖος ἀπόγονος τῶν Καρδινιάκ, ποῦ ἔφευγε γιὰ τὴν μακρινὴν κι' ἐπικίνδυνον αὐτὴ ἐκστρατεία;

Πὼς τὰχε φέρει ἔτσι ἡ τύχη, ὥστε ὁ Γιώργος νὰ διαλέξει μόνος του αὐτὸ τὸ σῶμα καὶ νὰ θέσει ἀνάμεσά σ' αὐτὸν καὶ τὴ μητέρα του, τόσες ἀποστάσεις, τόσες χώρες, τόσους ὠκεανούς; Τί γοητεία ἐξασκοῦσαν ἀπάνω του οἱ μακρινοὶ κι' ἐξωτικοὶ αὐτοὶ τόποι, καὶ ποῦ ἦταν γραφτὸ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ ἡ δίψα γιὰ ταξίδια, γιὰ κίνηση, γιὰ περιπέτειες;

Ὁ φίλος μας δὲν ἔκαμε βέβαια αὐτὲς τίς σκέψεις. Βλέποντας τὸ ἄσπρο σημάδι ποῦ σάλευε στὴν προκυμάλια—τὸ μαντήλι τῆς μη-

τέρας του—ἐννοίωσε τὰ μάτια του νὰ βουρκώνουν. Ἐνα δάκρυ πρόβαλε στὰ μάτια του καὶ κύλησε πάνω στὸ ξανθὸ του μουστάκι... Κι' ὅμως ἔφευγε. Σὲ ποῖαν ἐσωτερικὴ φωνὴ εἶχε ὑπακούσει καὶ ποῦ θὰ τὸν ἐβγαζε ἡ δίψα τῆς δράσης ποῦ κυλοῦσε στίς φλέβες του—κληρονομία τῆς θερμῆς ψυχῆς τοῦ παπποῦ του;

Ὡστόσο φεύγοντας, ἔπαιρνε μαζί του

και την πίκρα από μια καινούργια κακή ειδηση! Τα τελευταία λείψανα της παρουσίας της μητέρας του, είχαν εξαφανισθή μαζί με την τελειωτική χρεωκοπία του θείου της. Τώρα δεν της έμενε για συντήρησή της παρά μόνο η σύνταξή της.

Η σκέψη πώς άφινε τη μητέρα του σε παρόμοιαν οικονομική κατάσταση, στενοχωρούσε φοδερὰ το Γιώργο. Ήξερε βέβαια πως ο Πέτρος Μπερτινι δὲ θὰ τὴν ἄφινε νὰ τις λείψα τίποτε. Μὰ ἤξερε ἀκόμα πὼς ἡ μητέρα του ἦταν πολὺ περήφανη γιὰ τὴν δεχτὴ παρόμοια βοήθεια.

Τὸ καινούργιο θέαμα ποὺ ἀντίκρουσε, ἡ κίνηση ποὺ ἐκρατοῦσε στὸ πλοῖο, ἔδωξαν γρήγορα ἀπ' τὸ μυαλό του τὴν μελαγχολικὴν αὐτὴν σκέψιν.

Τὸ «Σταμπούλ» μετέφερε στὴν Ἀφρική, ὅχι μόνον στρατιώτες, μὰ καὶ ὑπαλλήλους καὶ λογιζομένους μηχανικούς, τηλεγραφητές, δικαστὲς καὶ μάλιστα αὐτοὺς καὶ ἐμπόρους, ποὺ τοὺς τραβοῦσε τὸ ἐμπόριο τοῦ ἐλεφαντόδοντος, τοῦ καουτσούκ, τῆς γόμματος, τῆς χρυσόσκονης καὶ ὅλου τοῦ ἄλλου φυσικοῦ πλούτου, ποὺ εἶχε ἀνακαλυφθῇ στὰ μυστηριώδη βάθη τοῦ Σουδάν.

Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς τοὺς τελευταίους, ὁ κυβερνήτης Λοτὰ ἔδειξε στὸ Γιώργο καὶ στὸν Τσάνερ ἕναν ἐπιδαῖτη μεσόκοπο, μὲ εὐγενικὸ καὶ λυπημένον παρυσιαστικόν, ποὺ τραβοῦσε ξεχωριστὰ τὴν προσοχήν. Τὰ χαρακτηριστικὰ του φανέρωναν δυνατὴ θέλησιν καὶ ὀλὴν τὴν ἰσχύον σιδερένιον χαρακτὴρα καὶ ἀτσάλινο σφρίγγος. Εἶχε τὸ ἥλιοκαμένο χρῶμα τῶν ἀποίκων, μάτια μαῦρα, μεγάλα καὶ βαθειά, μὲ τὸ ἐλαφρὸ κιτρινίσμα τῆς κόρης, ποὺ φανερώνει μὴν ἀρρώστια στὸ στήθος, συνειθισμένη στὰ θερμὰ κλίματα.

Ψηλός, λιγνός μὲ κομψὸ ἀνάστημα, πηγαίνοντο στὸ κατάστρωμα μ' ἕνα βιβλίο στὸ χέρι, σὺν ταξιδιωτῆς ποῦχε συνειθιστὴ στὰ μεγάλα ταξίδια καὶ ἤξερε νὰ περᾷ τις ὥρες τῆς ἀναγκαστικῆς ἀδράνειας μέσα στὸ βαπόρι.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ, ὁ Καρδινιὰκ ἐννοίωσε γιὰ τὸν κ. Ἀντοναὶ μὴν αὐθόρμητη συμπάθεια, γεμάτη σεβασμὸς. Ὁ ταξιδιωτῆς τὸ κατάλαβε καὶ μὲ τὴν εὐκολία ποὺ δίνει ἡ ἐξοικείωση στὰ ταξίδια, πλησίασε τὸ νεαρὸ ἀξιωματικόν, μὴ στείγει ποὺ ἐκεῖνος παραμέριζε στὴ στενὴ σκάλα ποὺ δαγάζε στις καμπίνες, γιὰ νὰ τοῦ κάμει τόπο.

Ἀλλωστε μέσα στὰ βαπόρια πιάνονται πολὺ εὐκόλα οἱ γνώριμοι. Ἀνθρώποι ποὺ δὲν ἐγνώριζαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ὅταν ἐκκινούσαν, γίνονται γρήγορα στενοὶ φίλοι. Ἡ ζωὴ ποὺ συγκεντρώνεται στὸ μικρὸ χῶρο τοῦ πλοίου, ἐνῶ τριγύρω ἀπλώνεται ἡ ἐπιβλητικὴ ἀπεραντοσύνη τῶν ὠκεανῶν, φέρνει πρὸ

σὺν τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἀνοίγει τις καρδιές. Κι' ὅταν ὁ Γιώργος διηγήθηκε στὸν κ. Ἀντοναὶ τοὺς πόθους του καὶ τὴν φιλοδοξίαν του, ἐκεῖνος διηγήθηκε μὲ τὴν σειρά του στὸ Γιώργο τοὺς σκοποὺς του καὶ τὰ σχέδιά του.

Ἦτανε ἄλλοτε ὑπάλληλος καὶ τὸ πρόσωπό του εἶχε τὴν εἰδικὴν ἐκφραση τῶν ὑπαλλήλων τοῦ καιροῦ ἐκείνου, μὲ τις μικρὲς του φαβορίτες καὶ τὸ ξυρισμένο του πηγούνι. Εἶχε παραιτηθῇ ἀπ' τὴν θέσιν του, γιὰ τὴν ὀρισμένην περιστάσιν ὅταν ἐκάναν νὰ πάψει νὰ εἶναι ἐν τάξει μὲ τὴν συνειδήσιν του.

Μὲ τις λίγες χιλιάδες ποὺ ἀποτέλουσαν τὴν περιουσίαν του, ἐκκίνησε γιὰ τὴν Νότια Ἀμερικὴ καὶ ἀγόρασε ἕνα μικρὸ κτήμα στὰ περὶχωρα τοῦ Βουένος-Ἀϊρες καὶ τὸ εἶχε χρησιμοποιήσει γιὰ κτηνοτροφία.

Ἦταν τότε ἡ ἐποχὴ, ποὺ ἡ Ἀμερικὴ τροφοδοτοῦσε ἄφθονα τὴν Εὐρώπην μὲ βώδια, προωρισμένα γιὰ κατανάλωσιν καὶ ἄφθονα φορητὰ πηγαίνοντο ἀνάμεσα στοὺς δύο Κόσμους.

Μέσα σὲ τέσσερα χρόνια, ὁ κ. Ἀντοναὶ εἶχε δεκαπλασιάσει τὰ μικρά του κεφάλαια, ἡ τύχη τοῦ εἶχε δέξει μὴν ἐξαιρετικὴ εὐμένεια καὶ ἀγόρασε μετοχές ἐνὸς ἀργυρωρυχείου στὰ περὶχωρα τοῦ Παναμά.

Δὲν πέρασαν δύο χρόνια, καὶ ὁ παλὺς φτωχὸς ὑπάλληλος εἶχε γίνῃ ἑκατομμυριούχος. Μποροῦσε νὰ γυρίσῃ στὴ Γαλλίαν καὶ νὰ ζήσει ἡσυχὸς ἐκεῖ, μὲ τὰ εἰσοδήματά του. Καὶ τὸ σκέφτηκε γιὰ μιὰ στιγμή. Γιατὶ ἀνάμεσα στὴ δουλειᾷ του καὶ στὴς ἐπιτυχίες του, ἕνα πρᾶγμα τὸν στενοχωροῦσε: Ἡ ἐλλείψιν τῆς συντροφίης τῶν πατριωτῶν του, ὁ πόθος νὰκούη νὰ μιλῶν τὴν μητρικὴν του γλῶσσαν. Πρέπει νὰ στερηθῇ πολὺ καιρὸ κανεὶς αὐτοὺς τοὺς ἠθασαυροὺς γιὰ νὰ τοὺς ἐκτιμῇσει.

Κι' ὅμως μισοῦσε τὴν ἀδράνεια. Δὲν ἦταν ἀπὸ κείνους τοὺς ἀριστοκράτες ποὺ κρύβουν τὴν ὀκνηρίαν τους κάτω ἀπ' τὸ φέμμα ὅτι ἡ ἐργασία δὲν ταίριαζει στὴν εὐγενικὴν καταγωγήν. Ὁ κ. Ἀντοναὶ εἶχε δημιουργήσει, μὲ τὴν ἐργασίαν του, μιὰ μεγάλη περιουσίαν. Ἀποφάσισε νὰ τὴν μεταφέρει σὲ μιὰ Γαλλικὴ ἀποικίαν, γιὰ νὰ ὠφελήσῃ τὴν χώραν του μὲ τὰ κεφάλαιά του καὶ νὰ βρεθῇ καὶ πάλι ἀνάμεσα στοὺς πατριώτες τους.

Ἀνάμεσα στὴς καινούργιες ἀποικίες, ὁ κ. Ἀντοναὶ προτίμησε τὴν Σενεγάλη. Οἱ διάδοχοι τοῦ Φαιντέρμπ(1) ἐξακολουθοῦσαν τὸ θαυμάσιον ἔργον του, καὶ στὴ 5 Μαρτίου 1878, ὁ παλὺς ὑπάλληλος ἀποδιδαζόταν στὸ Σαιν-Λουί.

— Ὁ Θεὸς μ' εἶχε φωτίσει καλά,

(1) Faidherbe: Γάλλος στρατηγός, ποὺ πρῶτος ἐργάστηκε γιὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀποικίας τῆς Σενεγάλης. Πέθανε στὰ 1889. Σ.τ.Μ.

εἶπε ὁ κ. Ἀντοναὶ, ὅταν ἔφτασε στὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς διηγήσεώς του, γιὰ τὴν γνώρισιν ἐκεῖ μιὰ Γαλλικὴ οἰκογένεια πολὺ συμπαθητικὴ, ποὺ ἀπ' τὰ 1870 πολεμοῦσε μ' ὅλες τὴς κακουχίες. Ἀρχηγὸς τῆς ἑξῆς ἑνὸς Δορραίνος ποὺ ὁ πόλεμος εἶχε φέρῃ τὴν χρεωκοπίαν του. Δὲ θέλησε νὰ ζήσει κάτω ἀπ' τὴν Γερμανικὴν ἐξουσίαν καὶ εἶχε μεταναστεύσει μαζί με τὴν γυναῖκα καὶ τὸν ἀξιγάπητον πατέρα του. Στὴν ἀρχὴ δοκίμασε νὰ ἰδρῶσει βιομηχανία ὑφαντικῆς, συνεχίζοντας τὴν μεγάλην βιομηχανίαν ποῦχε στὸ Μέντ. Μὰ πὼς νὰ τὰ βγάλει πέρα μὲ τὰ ὑφάσματα τοῦ Βίρμιγγχαμ, ποὺ οἱ Ἀγγοὶ γεμίζουν μ' αὐτὰ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἀκόμα καὶ μὲ τὰ Γερμανικὰ ποὺ ἀρχίζουν νὰ τὰ συναγωνίζονται; Τὸ μικρὸ ἐργαστάσιον ἐκλείσει καὶ ὁ ἀποικὸς τὸ ἀντικατάστησε μ' ἕνα μαγαζὶ ὅπου πουλοῦσε κομποτεχνήματα, κονσερβὲς, εἶδη τουαλέτας καὶ ἄλλα ἐξαρτήματα χρήσιμα σὲς ἀποικίες. Μὰ οὐτε καὶ ἐστὶ ὁ κ. Ραμπλό δὲν ἔκαμε καλὴς δουλειᾷς...

— Ὁ κ. Ραμπλό! Μὰ γιὰ τὴν μου λένε τόσῃ ὥρᾳ; Γνωρίζετε λοιπὸν τὸν κ. Ραμπλό καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὸν πατέρα του;

Στὴν ἀναφώνησιν αὐτὴν τοῦ νεαροῦ ἀξιωματικοῦ, ὁ κ. Ἀντοναὶ ἔδειξε φανερὴν ἐκπληξιν.

— Ναί, εἶπε, τὴν γνωρίζω αὐτὴν τὴν οἰκογένειαν. Ὁ κ. Ραμπλό εἶναι ὁ πρὸς δυνατὸς χαρακτὴρας ποὺ γνώρισκα. Εἶναι ἕνας ἀπ' τοὺς ἀκούραστους ἀγωνιστὰς τοῦ νεώτερου πολιτισμοῦ ποὺ τὰ φῶτα του ἔφτασαν ὡς τὰ ἄγρια δάση τοῦ Σουδάν. Στὴ δουλειᾷ του ἔχει ἕνα ἐλάττωμα, πολὺ Γαλλικόν: εἶναι ριψοκίνδυνος. Πρῶτος αὐτὸς ἔφτασε ὡς τὸ Νίγηρ, καὶ στὸ τελευταῖον τοῦ ταξίδι στὸν Ἀφρικανικὸν αὐτὸ ποταμὸν, κατέβηκε ὡς τὸ Σεγκόν.

— Τὴν πρωτεύουσαν τοῦ σουλτάνου Ἀμαδού, τοῦ συμμάχου μας;

— Τοῦ συμμάχου μας! ἔκαμε ὁ κ. Ἀντοναὶ, κουνώντας τὸ κεφάλιν. Πολὺ τολμηρὸ ἐπίθετον γιὰ τοὺς μαύρους αὐτοὺς βασιλίσκους, ποὺ οἱ Ἀγγλοὶ πολεμοῦν νὰ τοὺς ἀγοράσουν μὲ τὸ χρυσάφι καὶ νὰ τοὺς ὀπλίσουν ἐναντίον μας. Σήμερα σύμμαχος, αὔριο ἐχθρὸς: τέτοιος εἶναι ὁ περίφημος αὐτὸς σουλτάνος τοῦ Σεγκόν καὶ ἔχω τὴν γνώμην πὼς ὁ κ. Ραμπλό ἔκαμε πολὺ ἀσχηματὸν φτάσει ὡς τὸ βασιλεῖόν του. Μὴ ἰδιοτροπία τοῦ Ἀμαδού μποροῦσε νὰ τοῦ στοιχίσει τὸ κεφάλιν. Ὅπως καὶ ἂν εἶναι, ὁ ἀκούραστος αὐτὸς ἀποικὸς ἰδρῶσει πρακτορεῖον στὸ Μπαφουλαμπέ, τὸν τελευταῖον ἀνατολικὸ σταθμὸν μας, καὶ σκοπεύει, τοῦ χρόνου, ἂν τὸ ἐπιτρέψουν οἱ συνθήκες ποὺ θὰ συνάψῃ ὁ συνταγματάρχης Ντεμπάρντ, νὰ ἰδρῶσει ἄλλο ἕνα στὸ Νίγηρ!

— Καὶ τὰ δύο κοριτσάκια του, ποὺ τὰ γνώρισκα τόσο χαριτωμένα ὅταν πέρας' ἀπ' τὸ Ντιζόν, τί γίνονται;

— Εἶναι δύο ὁμοῖες καὶ ἀξιαγάπητες δεσποινίδες. Ἡ Ἑρριέττα, ἡ καστάνη, εἶναι εἰκοσι χρόνων. Αὐτὴ κρατεῖ τὴν ἐπιχειρήσιν, καταγράφει τὰ ἐμπορεύματα, συμπληρώνει τὰ βιβλία. Ἡ ἄλλη, ἡ Λουκία, εἶναι δεκάξιν χρόνων. Ξαπνὴ καὶ πεισματάρικα, μὰ στὸ βάθος καρδιά θερμὴ καὶ χαρακτὴρας σοβαρὸς. Πολλὲς φορὲς ἔχει τὸ θάρρος νὰ συνοδεύῃ τὸν πατέρα της σὲς ἐξερευνήσεις του.

— Μὲ πόση χαρὰ θὰ τις ξαναῖδῃ!

Κι' ἀληθινὰ, ἀπ' τὴν ἡμέρ' αὐτὴ, στὴν χαρὰ ποὺ θάβλεπε καινούργιες χάρες, εἶχε ἐνθουσιάζῃ καὶ ἡ χαρὰ πὼς μέσα στοὺς ἀγνωστους ἐκείνους ὁρίζοντες θὰντίκρουζε πρόσωπα φιλικῶν. Τὸ ἴδιον βράδυ, στὴν καμπίνα του, ξαναθυμήθηκε τὸ ἐξυπνὸν προσωπάκι τῆς Λουκίας Ραμπλό, μὲ τὴν ξανθὴν μπουκλίαν καὶ τὰ μενεξεδένια μάτια. Τὴν ἄκουσε νὰ φωνάζει «συνταγματάρχα μου» τὸν Παῦλον Κουτυριέ, ποὺ τις ἔκανε γυμνάσια, μέσα στὸ δωμάτιον, καὶ τῆς κανόνιζε τὸ βήμα: «Ἐν, δύο, ἔν, δύο!»

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΞΑΔΕΡΦΟΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος 108 σελ. 195.]

Ὅταν γεμίσαμε τὸ καλάθιν καὶ γυρίσαμε, ὁ ἥλιος εἶχε φηλῶσει ἄρκετά. Μείναμε καμμιὰ ὥρᾳ στὸ σπίτι καὶ ὅσοι πῆγαμε γιὰ μάνιν. Ἡ θάλασσα, ἐλῶσα πρὸς τὰ γάλα, ἀπλώνονταν ἡρεμῶς ὡς ἐκεῖ ποὺ φτάνει τὸ μάτι καὶ μόνο κατὰ τὴν νοτιὰ μερικὴ νησάκια ποὺ μόλις ξεχωρίζανε θάμπα στὸ βάθος, κόβανε τὴν ὁλοσφύγγην καμπύλην τοῦ ὁρίζοντος. Δυὸ βάρκες ἀκίνητους στὸ πέλαγος καὶ καμμιὰ διακοσάρια μέτρα πέρ' ἀπὸ μᾶς, σ' ἕνα ἄλλο μέρος τῆς ἀμμουδιᾶς, μερικὲς ψαράδες τραβοῦσαν τὴν τράτα.

Βγάλαμε γρήγορα τὰ ρούχα μας καὶ πέσαμε.

Γιὰ μιὰ στιγμή ξεμάκρινα ἀπ' τὸν ξάδερφον καὶ πῆγα λίγον βαθύτερα. Καθὼς γυρνοῦσα, βλέπω τὸν καλὸν τὸν πετσίριλον ὄρθιν πάνω στὸ βραχάκι ποῦχε ἀφήσει τὰ ρούχα του, νὰ κρατᾷ ψηλά τὴν περίφημην μπλέ φανελλίσαν καὶ νὰ τοῦ φωνάζει:

— Δέες τινε, δέες τινε, ξάδερφε, τίνε πάλισαν.

Βγήκα καὶ πῆγα τὴν φανέλλα, ἐνῶ ὁ φίλος κόντευε νὰ σκάσῃ στὰ γέλια. Κάτω ἀπ' τὴν μασχάλην εἶχε σπάσει ἡ ραφή σὲ τρόπον ποὺ χωροῦσαν δύο βλάχυλα. Σὺν ἔκαμε τούτῃ τὴν ἀνακάλυψιν, ὁ ξάδερφος τρύπωνε τὰ χεράκια του καὶ ἀνοίξε τὴν ραφήν τόσο — ὥς ποῦ... πάλισαν τὴν φανέλλα. Τί ἄλλο

μποροῦσα νὰ κάμω παρὰ ν' ἀρχίσω καὶ ἐγὼ νὰ γελῶ;.. Τοῦ τὴν φόρεσα ὅπως ὅπως καὶ γυρίσαμε γιὰ ν' ἀναγγεῖλωμε στὴ μαμμὰ τὸ κατόρθωμα. Μὰ κείνη, χωρὶς διόλου νὰ θυμώσῃ, τοῦ ἔβγαλε χαμογελῶντας τὴν φανέλλα καὶ, παίρνοντας τὸ βελόνι της, τὴν ξανάκαμε σὲ λίγο καινούργια.

Ὅλα τούτα, καθὼς σὰς εἶπα, ἐγίναν περὶ τὴν ἐξοχήν καὶ τώρα ποὺ ξαναρχίσαν τὰ μάνια, θυμήθηκα τὸν ξάδερφον, ποὺ πιστεύω φέτος νὰ τοῦ χαρίσω τὸ πολυπόθητον πανταλονάκι, γιὰ τὴν ἰσὺν νὰ μὴν ἐπάλιωσε ἀκόμα ἡ μπλέ του φανέλλα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΤΙΟΥΛΗΣ

ΣΤΗΝ ΕΞΟΧΗ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

5.

Η ΑΓΕΛΑΔΑ

Στὴν ἐξοχήν, ἡ Μαρίτσα ζοῦσε εὐτυχισμένη μὲ τὸ σκύλον της, τὴν κόττιν καὶ τὰ περιστέρια της. Πάντα ὅμως περιμένε καὶ κατὰ ἄλλο, καινούργιον καὶ καλύτερον. «Ποῦ εἶναι ποτὲ τὰ παιδιὰ; Δένε ποτὲ φτάνει πιά;»... Γι' αὐτό, μὲ τὸ παραμικρὸν κουνούτσιν, ἡ Μαρίτσα, καὶ ὁ Ζωηρὸς μαζί, — σύντροφος ἀχώριστος, — ἔτρεχαν στὴν καγγελοπόρταν. Κι' ὁ ἐξυπνὸς σκύλος, σὺν παιδί καὶ αὐτός, ἔδειχνε τόση περιέργεια νὰ ἰδῇ ποῖος ἦταν καὶ τί τοὺς ἔφερε πάλι, ὅση καὶ ἡ Μαρίτσα...

Ἐν' ἀπόγεμα, ἐνῶ τὸ κοριτσάκι ἔπαιζε μὲ τὴν κόττιν, ἄκουσε τὸ κουνούτι νὰ χτυπᾷ δυνατὰ. Ἐτρεξε ἀμέσως. Κι' ὁ Ζωηρὸς, ποὺ κοιμόταν στὰ σκαλάκια, ξύπνησε καὶ πετάχθηκε, ἀκολουθώντας τὴν Μαρίτσα. Ποῖος εἶναι, καλέ;

— Μπα! μιὰ ἀγελάδα! Νά τη, ἐκεῖ πίσω ἀπ' τὸ κάγγελο τοῦ λιβαδιοῦ. Φαίνεται τὸ κεφάλιν της, σταχτερό, μὲ δύο ὄρατα κέρατα καὶ μὲ πλατὺν ρουθούνια μαῦρα. Ὁ Ζωηρὸς τὴν γαυρίζει μὲ μανία. Κι' ἡ ἀγελάδα θὰ ἐφενε τρογμαμένην, ἂν ὁ κύριος Γιάννης, ἕνας γέρος ὑπηρέτης, ποὺ στεκόταν ἐκεῖ-ἐξω, δὲν τὴν κρατοῦσε γερά.

«Πότε τὸ Ζωηρὸν μέσα, κυρία Μαρίτσα, εἶπε, γιὰ τὴν ἀγελάδα φοβάται καὶ δὲ θὰ μπορέσουμε νὰ τὴν μπάσουμε. Πὼς; ἔδω θὰ τὴν μπάσῃς;» Ἀ, τότε ἔξω τί εἶναι!» φώναξε ἡ Μαρίτσα.

Καὶ τρέχοντας πάντα, μὲ τὸ Ζωηρὸν πίσω της, γύρισε στὸ σπίτι καὶ μπήκε στὸ σκαλόιν φωνάζοντας:

«Μαμμά! μαμμά! Ἐφτασε ἡ ἀγελάδα τῆς γιαγιάς! Γρήγορα! μαμμά! Ἐλα καὶ σὺ, Κατερίνα! Μόνο σὺ, Ζωηρέ, νὰ μείνῃς ἐδῶ. Ἐμπρός!»

Ὅλοι τρέξαν στὸ λιβάδι. Κι' ὅταν ἀνοίχτηκε τὸ κάγγελο, ἡ ἀγελάδα μπήκε ἡσυχᾶ-ἡσυχᾶ καὶ ἀμέσως ἄρχισε νὰ τρώῃ χορτάρι.

Τὴν χαϊδεύαν, τῆς γυμνοῦσαν καὶ θαύμασαν τὴν ἡμερότην καὶ τὴν ὁμορφίαν της. Ἀλήθεια, ἦταν πολὺ ὁμορφὴ ἀγελάδα. Τὸ σῶμα της ἀσπρὸν, σταχτερό καί, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καφετῆ. Δὲν ἦταν μονόχρωμη σὺν ἄλλης. Παντοῦ εἶχε «μπαλῶματα» καθὼς λένε, ἢ μεγάλες βούλες φανταχτερές. Καὶ τὰ μάτια της μεγάλα, μαῦρα, γεμάτα καλοσύνη.

Ἐτρελλάθηκε μ' αὐτὰ τὰ μάτια ἡ Μαρίτσα καὶ δὲν ἔπαυε νὰ χαϊδεύῃ, νὰ φιλᾷ καὶ νὰ χτυπᾷ ἐλαφρὰ μὲ τὸ χεράκι τὴν ὄρατα της ἀγελάδα. Κι' αὐτὴ στεκόταν ἡσυχᾶ, ἢ σιγοπερπατοῦσε στὸ λιβάδι, τρώγοντας μ' ἐνχαρίστησιν τὸ φρέσκο, καταπόσιον χορτάρι.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΕΡΒΙΑ

Αγαπητοί μου,

ΥΤΟ τὸν καιρὸ ποὺ προετοιμάζεται μιὰ σταθερὴ ἑλληνοσερβικὴ συμμαχία, ὁ κ. Κώστας Πασαγιάννης, πολὺ ἐπικάιρα, τύπωσε ἕνα βιβλιαράκι ποὺ μᾶς ἀποκαλύπτει τὴ Σερβικὴ ψυχὴ. Εἶναι δημοτικὰ προπάντων τραγούδια τῶν Σέρβων, μεταφρασμένα ὠραῖοτατα στὴ γλῶσσα μας, ἀλλὰ μαζὶ καὶ μιὰ σύντομη ἱστορία τῆς Σερβικῆς Λογοτεχνίας. Κι' ἀπ' αὐτὴ μαθαίνουμε κάτι πολὺ-πολὺ διδαχτικὸ, φωτιστικὸ γιὰ μᾶς: Εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ Γλωσσικοῦ Ζητήματος στὴ Σερβία.

Γιατὶ κι' ἐκεῖ-πέρα, ὡς προχτές, εἶχαν Γλωσσικὸ Ζήτημα ἀπαράλλαχτο σὰν τὸ δικό μας. Κι' ἐκεῖ-πέρα ἔγινε μιὰ ἐπανάσταση ἐναντίον τῆς παλιᾶς, τῆς νεκρῆς, τῆς ξένης σχεδὸν γλώσσας ποὺ ἤθελαν νὰ γράφουν οἱ σχολαστικοί. Κι' ἐκεῖ-πέρα βγήκαν τολμηροὶ καινοτόμοι ποὺ μετέφρασαν τὸ σλαβικὸ Εὐαγγέλιο στὴ ζωντανὴ γλῶσσα τοῦ σερβικοῦ λαοῦ. Κι' ἐκεῖ-πέρα τελεσπάντων τσακώθηκαν, ἔγιναν μαλλιά-κουδάρια καὶ γιὰ πολλὰ χρόνια μάλωναν ἀρχαῖστές καὶ δημοτικιστές, ποιητές καὶ δασκάλους.

Αὐτὸ δὲν εἶναι βέβαια κανένα παράξενο. Σ' ἔλα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἔγινε κάποτε μιὰ γλωσσικὴ ἐπανάσταση ποὺ ἔρριξε τὴν παλιά, τὴ νεκρὴ γλῶσσα, τὴ γλῶσσα τῶν «σοφῶν» τοῦ ἔθνους, κι' ἐγκαθίδρυσε τὴ νέα γλῶσσα τοῦ λαοῦ. Στὴν Ἰταλία π.χ.: αὐτὴ ἔγινε τὸν καιρὸ τοῦ Ντάντε. Ὡς τότε, οἱ σοφοὶ ἐκεῖ ἔγραφαν Λατινικά, ποὺ δὲν ἦταν πιά ζωντανὴ γλῶσσα. Ὁ Ντάντες ἔγραψε τὴ «Θεία Κωμῳδία» στὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ, στὴ Δημοτικὴ, κι' ἀπὸ τότε ἡ Ἰταλία ἀπόκτησε λογοτεχνικὴ γλῶσσα, ἰταλική. Στὴ Γαλλία πάλι αὐτὸ ἔγινε τὸν καιρὸ τοῦ Νταλαμπέρ. Γιατὶ κι' ἐκεῖ οἱ γραμματισμένοι ἔγραφαν λατινικά. Καὶ πρῶτος ὁ μεγάλος ἐκείνος μαθηματικὸς καὶ φιλόσοφος ἔγραψε ἐπιστημονικὰ ἔργα στὴ ζωντανή, στὴν ὁμιλουμένη γαλλικὴ (1700.) Στὴ Γερμανία, τὸν ἴδιο σχεδὸν καιρὸ, ὁ καινοτόμος ἦταν ὁ ποιητὴς Μαρτίνος Ὀπίτς. Στὴ Σουηδία, στὴ Νορβηγία, στὴ Δανία, ἡ ἐπανάσταση ἔγινε σχεδὸν στὰ χρόνια μας. Παντοῦ τελεσπάντων. Ἔτσι καὶ στὴ Σερβία.

Καθὼς μαθαίνουμε ἀπὸ τὸ βιβλιαράκι τοῦ κ. Πασαγιάννη, ὡς τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἀνεξαρτησίας τους, οἱ Σέρβοι γραμματισμένοι μεταχειρίζονταν μιὰ τεχνητὴ, γραπτὴ μόνο γλῶσσα,

ποὺ ἦταν ἕνα κράμα λατινικῆς καὶ σλαβικῆς. Καὶ πρῶτος ὁ πολὺς Βοὺκ Στεφάνοβιτς Κάραντζιτς, — ὁ Σολωμὸς νὰ ποῦμε ἢ ὁ Ψυχάρης τῆς Σερβίας. — σήκωσε τὴ σημαία τοῦ Δημοτικισμοῦ, κήρυξε πὼς ἔπρεπε νὰ καλλιεργήσουν τὴ ζωντανή, τὴν ὁμιλουμένη γλῶσσα τοῦ σερβικοῦ λαοῦ, σ' αὐτὴ μετέφρασε πρῶτος ἀπὸ τὴ σλαβικὴ τὸ Εὐαγγέλιο, μάζεψε ἀκόμα καὶ τύπωσε ὅλα τὰ δημοτικὰ σερβικὰ τραγούδια καὶ παραμύθια, γιὰ νὰ πάρουν τὴ γλῶσσα τους γιὰ βάση καὶ θεμέλιο μιᾶς νέας λογοτεχνικῆς γλώσσας, ἔγραψε καὶ τὴ Γραμματικὴ τῆς, ἔκαμε καὶ τὸ Δεξικὸ τῆς, ἔγραψε μαζὶ καὶ πλῆθος ἄλλα ποιήματα καὶ πεζά, ἐνθουσίασε τοὺς νέους, τοὺς ἔκαμε κι' αὐτοὺς νὰ γράφουν σερβικά, ζωντανά, κι' ἔτσι ἀνοίξε κι' ἐκεῖ ὁ πόλεμος μετὰ τοὺς σχολαστικούς, ποὺ βάσταξε καμμιὰ πενήντα χρόνια.

Ὡς ἐδῶ, βλέπετε, τὰ ἴδια, ἀπαράλλαχτα μὲ τὰ δικά μας. Ὅπως ἔδριζαν καὶ βρίζουν ἐδῶ τὸν Ψυχάρη, τὸν Πάλη, τὸ μεταφραστὴ τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῆς «Ιλιάδος», — τὸ Σολωμὸ καὶ τὸ Βλασβρίτη ἀκόμα, ποὺ στὸ τελευταῖο «Ἐθνικὸ» Συνέδριο τοὺς εἶπαν «σπεῖρα», — ἔτσι καὶ στὴ Σερβία ἔδριζαν μὲ λύσσα τὸν Βοὺκ Στεφάνοβιτς Κάραντζιτς καὶ τοὺς ὁπαδοὺς του. Τοὺς θεωροῦσαν ἔθνοκτόνους, ὀλετῆρες. Ἐλεγε γὰρ πὼς γράφουν τὴ «χυδαία» γλῶσσα τῶν «γουρνοδοσκῶν». Κι' ἐπειδὴ ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σέρβων «μαλλιαρῶν» ἦταν κουτσὸς ἀπὸ τὸ ἕνα πόδι, φοβέριζαν πὼς «θὰ τοῦ σπάσουν καὶ τῆλο, ἔπειτα καὶ τὸ κεφάλι, γιὰ νὰ ἡτυχάσουν». Φανταστῆθε ὡς ποῦ εἶχαν φτάσει τὰ πάθη! Νά, ὅπως καὶ στὴν Ἑλλάδα ποὺ μιὰ φορὰ φοβέριζαν νὰ κάψουν τοὺς «μαλλιαροὺς» ζωντανούς.

Ναί, ἀλλ' ἀπὸ δῶ καὶ πέρα ἀρχίζουν οἱ διαφορές... Οἱ Σέρβοι δὲν διαίωνισαν τὸ Γλωσσικὸ τους Ζήτημα σὰν κι' ἐμᾶς. Τὸ ἔλυσαν γρήγορα. Καὶ νὰ τί λέει στὸ βιβλιαράκι τοῦ κ. Πασαγιάννη: «Ἦστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Βοὺκ Στεφάνοβιτς Κάραντζιτς (1864), νίκησε πιά καὶ καθιερώθηκε ὀριστικὰ ἡ ζωντανὴ δημοτικὴ γλῶσσα σ' ὅλη τὴ Σερβία... Γιατὶ οἱ Σέρβοι καθαρουμευσίαντοι ἔδειξαν περισσότερη εὐλικρίνεια καὶ σεβασμὸ στὸν ἑαυτὸ τους ἀπὸ τοὺς δικούς μας. Ἐφάνηκαν πιδ σεμνοί. Κι' ὅταν εἶδαν ὅτι ἔχαναν στὴ συζήτησι καὶ ἐκέρδιζαν οἱ ἀντιπαλοὶ τους, γιὰτὶ εἶχαν μὲ τὸ μέρος τους τὴν ἀλήθεια, οὐτε τότε δὲν ἔσυραν τὴ συζήτησι στὰ τρίστρατα... Ἀφῆσαν τὸ λαὸ νὰ ἰδῇ, νὰ κρίνῃ, νὰ φωτισθῇ... Ἔτσι οἱ Σέρβοι ἀκολούθησαν τὸ δρόμο τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀλήθειας, ποὺ σύμφερε στὴν ἀνθρωπιστικὴ καὶ τὴν ἐθνικὴ τους ἀποκατάστασι».

Στὴ Σερβία λοιπόν, σήμερα, Γλωσσικὸ Ζήτημα δὲν ὑπάρχει. Οἱ Σέρβοι, πιδ προκομμένοι ἀπὸ μᾶς, τὸ ἔλυσαν ὀριστικὰ. Κανένας ἐκεῖ δὲν γράφει πιά «τὴ γλῶσσα τῶν προγόνων», τὸ νεκρὸ ἐκεῖνο λατινοσλαβικὸ κράμα. Ὅλοι γράφουν καὶ καλλιεργοῦν τὴ γλῶσσα τῶν δημοτικῶν σερβικῶν τραγουδιῶν καὶ τῶν παραμυθιῶν. Αὐτὴ ἡ ζωντανὴ γλῶσσα, «ἡ χυδαία τῶν γουρνοδοσκῶν», ἔγινε ἡ βάση τῆς λογοτεχνικῆς τους γλώσσας, ποὺ τὴ μεταχειρίζονται πιά καὶ γιὰ ποιήματα, καὶ γιὰ πεζά, καὶ γιὰ ἐπιστημονικὰ ἔργα, καὶ γιὰ λογοτεχνήματα. Κι' ὁ λαὸς φωτίζεται, διαβάζοντας βιβλία, ἐφημερίδες, περιοδικὰ, στὴ γλῶσσα του καὶ προχωρεῖ γοργὰ στὸ δρόμο τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἄ, πὼς τοὺς ζηλεύω γι' αὐτὸ τοὺς Σέρβους! Τί εὐτύχημα ἦταν ἂν μπορούσαμε νὰ τοὺς μιμηθούμε! Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι οἱ γείτονές μας αὐτοὶ εἶναι πιδ ἔξυπνοι, πιδ θετικοί, πιδ λογικοὶ καὶ πιδ ζωντανοὶ ἀπὸ μᾶς. Δὲ χάνονται μὲ εἴ'ωλα, μὲ δεισιδαιμονίες, μὲ ἄγονες λατρεῖες τοῦ Περασμένου, μὲ πρόληψες, δὲν κοιτάζουν ὅλο πίσω, κοιτάζουν μπροστὰ. Καὶ πάνε μπροστὰ. Δῆτε τους τί μεγάλο καὶ δυνατό Κράτος ποὺ ἔκαμαν τώρα! Ἐμεῖς, στὸν τελευταῖο πόλεμο, χωρισμένοι, ἀσύμφωνοι, τρωγόμενοι μετὰ ὅ μὲς, καταφέραμε νὰ καταστραφούμε. Οἱ Σέρβοι, ἐνωμένοι, μιὰ ψυχὴ ὅλοι, σῶθηκαν γιὰ πάντα. Κι' ἐνῶ αὐτοὶ, μετὰ τὸν πόλεμο, δὲν κοιτάζουν παρὰ πὼς νὰ διοικήσουν καλύτερα τὸ μεγάλο τους Κράτος, νὰ συγχωνέουν τοὺς διάσπαρτους λαοὺς ποὺ ἀποτελοῦν αὐτὴ τὴν Τσεχοσλοβακία, νὰ ἀναπτύξουν τὴν ὀλικὴ καὶ τὴν πνευματικὴ τους παραγωγὴ, — βιομηχανία καὶ λογοτεχνία, γεωργία καὶ θέατρο, τὰ πάντα, — ἐμεῖς... ξαναφέρνουμε τὸ αἰώνιο Γλωσσικὸ Ζήτημα ὀξύτερο καὶ κίνουμε Συνέδρια γιὰ νὰ κατοχυρώσουμε τὴν κινδυνεύουσα γλῶσσα τῶν προγόνων. Ἄ, τί διαφορὰ ἀπ' τοὺς Σέρβους!

Θὰ ἔλεγε κανεὶς: βέβαια, οἱ Σέρβοι δὲν ἔχουν Παρθενῶνες. — Ὅχι, παιδιὰ μου! Κι' οἱ Σέρβοι ἔχουν τοὺς Παρθενῶνες τους, κι' οἱ Σέρβοι ἔχουν τὴν Ἱστορίαν τους. Κάθε λαὸς ἔχει τὸ παρελθόν του, ποὺ τὸ θεωρεῖ τόσο μεγάλο κι' ἐνδοξο ὅσο κι' ἐμεῖς τὸ δικό μας. Μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως πὼς ἄλλοι λαοί, πιδ θετικοὶ καὶ φρόνιμοι, τὸ σεβάσμιο αὐτὸ Παρελθόν δὲν τὸ κάνουν ἐμπόδιο στὴν πρόδοόν τους· κι' ἄλλοι πάλι εἶναι τόσο φανταστικοὶ κι' ἀνόητοι, ποὺ νὰ νομίζουν ὅτι, ἐπειδὴ οἱ πρόγονοί τους ἔχτισαν ἕναν Παρθενῶνα, πρέπει, γιὰ νὰ χτίσουν κι' αὐτοὶ ἄλλον ἕνα, νὰ γυρίσουν στὴ γλῶσσα ποὺ εἶχαν κι' ἐκεῖνοι ἐδῶ καὶ τρεῖς χιλιάδες χρόνια!..

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΓΕΡΟΘΩΜΑ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΘ. COLOMBE
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'. (Συνέχεια)

Δὲν εἶχε ἄδικο. Ἡ Μαρίκα ἦταν τόσο ὁμορφὴ καὶ χαριτωμένη, ποὺ ὅλα ἐκείνα τὰ μεγάλα χωριατόπουλα τὴν περικύκλωναν, τὴν καμάρωναν καὶ τὴν περιποιόταν περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο κορίτσι, ἂν καὶ δὲν ἦταν παρὰ μόνο δώδεκα χρονῶν.

Καὶ φυσικά, τὰ παλικάρια τοῦ χωριοῦ δὲν ἤθεραν πὼς τὸ κορίτσι ποὺ ἐθαύμαζαν τόσο, ἦταν ἕνα φτωχοκόριτσο ποὺ χόρευε ἄλλοτε στὸ θέατρο καὶ ποὺ τὸ βρήκε στοὺς πέντε δρόμους ὁ φτωχὸς ἐκεῖνος πωλητὴς τῶν χάρτινων μύλων! Τὴν ἔπαιρναν γι' ἀρχοντοπούλα, γιὰ κορίτσι ἀπὸ οἰκογένεια, ποὺ κατὰ τύχην βρέθηκε στὸ γάμο τοῦ χωριοῦ. Μήπως πολλὰς φορές καὶ τέτοια κορίτσια δὲν πηγαίνουν γιὰ διασκέδαση σ' ἕνα χωριῶτικο γάμο μὲ νταντάδες, μὲ παραμάνες ἢ μὲ ὑπηρέτριες χωρικές, ὅταν οἱ γονεῖς τους τίς ἐμπιστευοῦνται; Ὅλοι λοιπόν ἤθελαν νὰ τὴ χορεύουν. Στιγμὴ δὲν καθόταν ἡ Μαρίκα. Μόλις τὴν ἄφινε ὁ ἕνας, τὴν ἔπαιρνε ὁ ἄλλος. Ἐνῶς ἀπ' τοὺς χορευτές, — παχουλὸς καὶ ροδοκόκκινος νέος, ποὺ φοροῦσε ὁλόένα τὸ καπέλλο του, γιὰ νὰ δείχνῃ πὼς εἶχε καινούργιο καπέλλο, — ἀφοῦ χόρεψε ἀρκετὴν ὥρα μὲ τὴ Μαρίκα, τῆς εἶπε:

— Χά, χά, χά! γιὰ κοίταξε κεῖ-πέρα κεῖνο τὸ φιγουρίνι!.. Τὸ κασκέτο του εἶναι μιὰ χαρὰ κι' ὁ τσομπές του τρεῖς τρομάρες!.. Θὰ πάω νὰ τὸν ρωτήσω σὲ ποιὸν ράφτη κάνει τὰ ρούχα του, γιὰ νὰ παραγγείλω κι' ἐγὼ τὰ γαμπριάτικὰ μου. Χά, χά, χά!..

Ἡ Μαρίκα γύρισε πρὸς τὸ μέρος ποὺ τῆς ἔδειχνε ὁ καβαλλιέρος τῆς, κατάλαβε ποιὸν περιπατεῖ ἔτσι κι' ἀμέσως ἔστρεψε τὸ πρόσωπό της ἄλλου. Δὲν ἤξερε τί νὰ κάμῃ, τί νὰ πῇ... Τάχα, σκοτίστηκε ὁ νοῦς της καὶ πόνεσε ἡ καρδιά της... Ὁ νέος εἶδε τὴ στενοχώριαν της, κάτι μάντεψε καὶ, γιὰ νὰ διορθώσῃ τὴ γκάφα του, τὴ ρώτησε:

— Μήπως τυχὸν τὸν γυρίζεις αὐτὸ τὸ γέρο;

Καὶ τότε ἡ Μαρίκα ἀνοίξε τὸ στομάχι της κι' ἀπὸ τὰ κόκκινα χεῖλη της, ἀθόλητο σχεδόν, ἔφυγε ἕνα «ὄχι!» Ὡς, ἂν τᾶκουγε ὁ κακόμοιρος ὁ Γεροθωμᾶς τὸ «ὄχι» αὐτό, πὼς θὰ μάτωνε, πὼς θὰ σπάραζε ἡ καρδιά του.

Μὰ γιὰ φαντασθῆτε, νὰ τὸν ἀρνηθῇ ἔτσι τὸ ἀχάριστο πλάσμα ποὺ αὐτὸς τόχε σώσει ἀπ' τὸ στόμα τῆς δυστυχίας, τῆς πείνας, τοῦ θανάτου!.. ποὺ αὐτὸς, γέρος ἄνθρωπος, εἶχε δουλέψει τόσες μέρες καὶ νύχτες, γιὰ νὰ τὸ στολίσῃ μὲ τὰ ὠραῖα ἐκεῖνα φορέ-

νὰ τὴ ρωτήσῃ ἂν εἶναι εὐχαριστημένη, ἂν διασκεδάσῃ, μὴν ἔδρωσε, μὴν κουράστηκε... ἀλλὰ δὲν τὸ κατάφερε. Πάντα ἡ Μαρίκα τοῦ ἔφευγε, γιὰτὶ, καθὼς εἶπαμε, δὲν ἤθελε τὸ Γεροθωμᾶ κοντὰ της. Κάθε φορὰ λοιπὸν ποὺ τὸν ἔδλεπε νὰ πλησιάζῃ ἔκανε πὼς δὲν τὸν βλέπει κι' ἔφευγε τρέχοντας σ' ἄλλο μέρος.

Ἀλίμονο! Ἡ Μαρίκα ἀπόφευγε τὸ Γεροθωμᾶ κι' αἰσθανόταν καὶ ντροπὴ καὶ λύπη. Ἀπὸ τὴν στιγμήν ποὺ εἶπε κεῖνο τὸ «ὄχι», ἦταν σιωπηλὴ καὶ μελαγχολικὴ. Ἀλήθεια χόρεψε ἀκόμα κι' ἔφαγε, ἀλλὰ χωρὶς ὄρεξη, χωρὶς χάρη. Κι' ἡ Πετρούλα ποὺ εἶχε τὸ νοῦ της παντοῦ, ἐνῶ ἐπρόσεχε στὸ μαγειρεῖο τὰ ψητά, μουρμούριζε: «Ἡ μικρούλα δὲ γελᾷ πιά. Τί χαρούμενη ποὺ ἦταν τὸ πρῶ! Ὡς φαίνεται, θὰ κουράστηκε...»

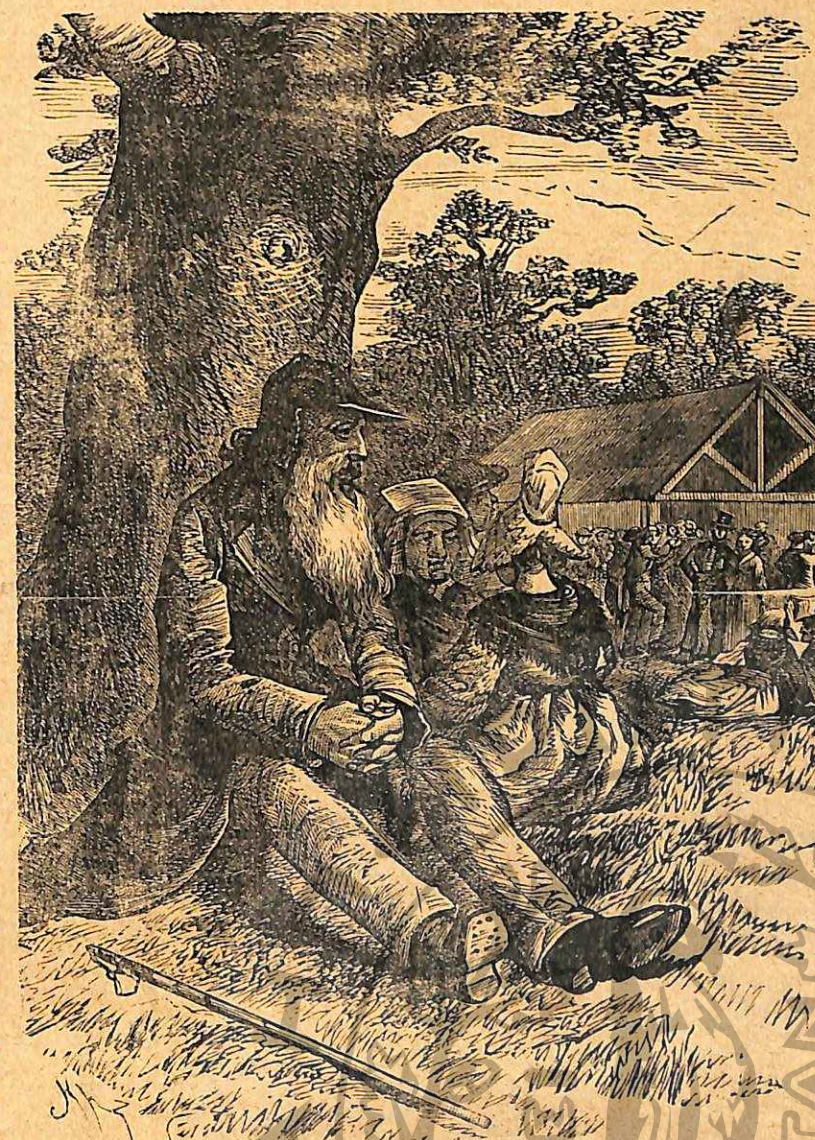
Ἀλλὰ τὴν πιδ μεγάλη ντροπὴ καὶ στενοχώρια δοκίμασε ἡ Μαρίκα, ὅταν στὸ τέλος ὁ Γεροθωμᾶς τῆς εἶπε νὰ ετοιμαστῇ γιὰ νὰ φύγουν. Παρακαλοῦσε νὰ νοῖξῃ ἡ γῆ καὶ νὰ τὴν καταπιῇ, γιὰ νὰ μὴ τὴν ἰδῇ ὁ νέος ἐκεῖνος ποὺ, ὅταν τὴ ρώτησε, τοῦ εἶπε πὼς δὲν γνωρίζει τὸ γέρο. Ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ; Χαίρετρες γρηγόρα τὴν Πετρούλα καὶ τοὺς συγγενεῖς, ἔπιασε τὸ γέρο της ἀπ' τὸ χέρι κι' ἔφυγε σὰ νὰ τὴν κυνηγοῦσαν.

— Γιατὶ τρέχεις ἔτσι; παραξενεύτηκε ὁ Γεροθωμᾶς. Στάσου καὶ τὰ πόδια μου ἐμένα δὲν ἀντέχουν σὲ τέτοια τρεχάλα!..

— Ἄ, ἔχετε δίκιο... τὸ ἔχασα... πάμε σιγότερα. Τίποτ' ἄλλο δὲν τοῦ εἶπε. Στὸ δρόμο καὶ στὸ λεωφορεῖο, δὲν ἀνοίξε πιά τὸ στόμα της. Μόνο ὁ Γεροθωμᾶς μιλοῦσε. Τῆς ἔλεγε πόσο εὐχάριστα πέρασε τὴν ἡμέρα του, πόσο ὁμορφὴ εἶναι ἡ ἐξοχὴ τὸ Μάη, τί ὠραῖα ποὺ ἔγινε ὁ γάμος καὶ τί καλοὶ ἄνθρωποι ποὺ ἦταν ἡ Πετρούλα, ὁ ἀδερφός της, ὁ ἀνεψιός της κι' ἡ ἀνεψιά της. Τῆς ἔλεγε ἀκόμα πὼς φέρθηκε σὰν καλὸ κορίτσι καὶ πὼς αὐτὴ ἦταν ἡ καλύτερη χορεύτρια καὶ ἡ πιδ ὁμορφὴ ἀπ' ὅλες τίς χωριατοπούλες τῆς ἡλικίας της.

(Ἀκολουθεῖ)

(Μετάφραση Π. Γ. Φ. καὶ Γ. Ε.)

«Ὁ Γεροθωμᾶς καμάρωνε τὴν κόρη του...»
(Σελ. 197, στ. γ')

ματα!.. Κι' ὅμως αὐτὰ τὰ φορέματα ἔγιναν αἰτία νὰ τὸν περιφρονήσῃ καὶ νὰ τὸν ἀρνηθῇ ἡ Μαρίκα. Ποιόν; τὸ Γεροθωμᾶ, τὸν εὐεργέτη της!..

Εὐτυχῶς, οὔτε ἄκουσε, οὔτε κατάλαβε τίποτα ὁ γέρος. Μόνο ποὺ ἡ μέρα τοῦ φάνηκε κάπως μεγάλη καὶ στενοχωρήθηκε νὰ εἶναι μόνος ἢ νὰ μιλᾷ μὲ τὴν Πετρούλα. Πολλὰς φορές θέλησε νὰ πλησιάσῃ τὴ Μαρίκα του,

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΝΤΕΚΑΣΤΙΧΑ

[Αριθ. Έγκρ. 65]
1
Γαλήνη
τὰ ἐσπερινὰ
τοῦρανοῦ παλάτια
δέχονται τὸ βασιλιά.
Χρυσοφὰ δερμάτια
ἀλαφροκορπίζονται
δυτικά κι' ἡ Δύση
σὺν χωράρι καρπερό,
ποῦ νὰ τοῦ θείου
ἐρχεται πλεούμενο
τ' ἀχρωμο φεγγάρι.

2
Μὰ γιὰ δὲς
οἱ καρπερὲς
τοῦρανοῦ πεδιάδες
σβύνουν, ἀργολώνουνε
σὰ χιονιοῦ νιφάδες,
καὶ τὸ πετροφέγγαρο
ἔφρασε στὴ Δύση.
Μὰ γιὰ πέστε μου καὶ σεις
τί θεὰ θεοῖσι;
Πᾶνε δία, σβύσανε
σα νᾶταν ἐλπίδες...

3
Στὴν πικρὴ
αὐτὴ ζωὴ
πάντα κνηγούμε
ἕνα πλάνο ὄνειρο,
γιὰ νὰ τὸ γευτοῦμε.
Μὰ ἡ μοῖρα ἡ δολερὴ
δὲ θὰ μᾶς τάφησιν.
Ὅταν τὸ πλῆσιόσσουμε,
παίει... τὸχε σβύσει...
καὶ μεῖς κνηγώντες το,
φτάνουμε στὴ Δύση...
Ἰσαβέλλα

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΓΙΑΤΙΑΣ
[Αριθ. Έγκρ. 55]
Ξεφύλισε ἡ γοιὰ τὸ λυχνάρι
μὲ τὴ μύτη ταραχτιοῦ της, ἔβγα-
λε τὴν κάψα μὲ τὰ χοντρά ζα-
ρωμένα χέρια της καὶ ξανάρχισε
νὰ στρίβει τὸ μαλλὶ τῆς ροκκας
της.
— Ἐπειτα, Γιαγιά; ῥώτης ἡ
μικρὴ ἐγγόνη πού εἶχε ἀκουμπή-
σει τὸ ξανθόμαλλο κεφάλι της,
ἀπάνω στὴ χιλιοπαλωμένη πο-
διὰ τῆς γοιᾶς.
— Τότε—εἶπε ἡ γιαγιά ἔξακο-
λουθώντας τὸ παρμυθὶ της ἔ-
καψε τὸ φτερό τῆς μέλισσας. Καὶ
νὰ, παρουσιάζεται ἀμέσως μιά ἄλ-
λη, κι' ἐπειδὴ ἤξερε τί τὴν ἤθελε τὸ
ξενητεμένο βασιλόπουλο, πέταξε
ἀπὸ τὸν πόδον ἀπὸ τὴς κοιμισμένης
βασιλοπούλες κι' ὕστερα καθήσε
στὰ χεῖλιν τῆς μῆδας. Ἀμέσως τὸ
βασιλόπουλο κατέλαβε πὼς αὐτὴ
εἶχε φάει τὸ βράδυ μέλι καὶ τὴν
ἔδειξε στὸ βασιλιά. Κι' αὐτὸς
σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόθεσίν του,
τοῦ τὴν ἔδωσε γιὰ γυνίκα. Τοῦ-
δωσε ἀκόμη καὶ πολὺ χρυσάφι
κι' ὕστερα τὸς εἶλε στὸν τόπο του
τὸ καλὸ βασιλόπουλο.
— Βλέπεις; Γιὰ νὰ εἶναι κα-
λόψυχον τὸ βασιλόπουλο, ὅλα τοῦ ἔ-
δωκεν καλὰ. Γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὴ
μυρμήγκια νὰ περάσουν τὸ πο-
τάμι, μὲ τὸ γεφυράκι πού τοῦς
ἔφτιασε, τοῦ καθαρίσανε τὸ στῆρι,
πετε τὴ βροχὴ πού κρέμεται; Σὲ
λίγιν θάχουμε νεροποντὴ.
— Ἐχε γειά, μπάριπα-Νικόλα,
κι' ἄρξινε τὸ νερό. Νὰ γυρίσωμε,
δὲ μᾶς φαίνεται σωστό. Ἐξ ἄλ-
λου ἐλπίσωμε μήπως ξεκόψει. Τί-
ποτα δμως. Ἡ βροχὴ ἐξακολου-
θοῦσε νὰ πέφτῃ μὲ τὸ τουλούμι.
Γιγνῆαμε παπάκι. Προχωρήσωμε,
κι' ἀφ' οὗ πήραμε κάμποσον δρόμον
ἀκόμη, φθάσαμε στὸ ξεροπόταμον
τῆς Ἀλωβας, μιά ὥρα μακριὰ
πὸ τὸ χωριὸ Ἐδῶ τὰβραμε σκοῦ-
ρα. Τὸ ποτ' μὲ εἶχε ἀμολήσῃ
τόσο, πού ἦταν ἀδύνατον νὰ τὸ
περάσωμε. Πήγαινε βουνό. Ἐπει-
τα βράδυσα. Ἀρχισε νὰ σκοτι-
νιάζῃ. Τότε τὰ χρειαστήκαμε γιὰ
καλὰ.
Νὰ γυρίσωμε πίσω; οὔτε συ-
ζήτησαν. Νὰ προχωρήσωμε; ἀδύ-
νατον. Ἀποφασίσαμε, λοιπόν,
νὰ κινεφύγωμε σέναν τοσπάνη
πού εἶχε τὰ πρόβατά του στὸ
δισπλάνο λόφον. Σκουντουφλώντας
ἔδω, παραπατώντας ἐκεῖ, κατορ-
θώσαμε νὰ φτάσωμε κεῖ πάνω.
Ἐδυνῶς κι' ἦταν ὁ Θάνατος πού
τὸν γνωρίζαμε, γιατί ἀγόραζε συ-
χνὰ τὴ νομὴ τοῦ χωριοῦ. Μαί-
ναμε λοιπόν τὸ μαντρί τοῦ μπά-
ρα. Θάνατος. Κι' ἐκεῖ μέσα, σ' ἕνα
διαμέρισμα χωρισμένο μὲ ξύλα,
ἀπάνω σὲ μιά προβιά, κάτου ἀπὸ

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Ἡ δυνδρομὴ τοῦ Ἐσωτερικοῦ ἀπὸ 1ης Ἰουνίου αὐξάνει
εἰς δραχμὰς ἑβδομήντα πέντε (75)
Καθὼς σὰς εἶπα στὴν Ἀλληλογραφίαν τῶν δύο περασμένων
φύλλων, τὰ τυπωτικά τοῦ φυλλάδιου μου αὐξήθηκαν κατὰ 900
δραχμὰς τὴν ἑβδομάδα, ἤτοι κατὰ 46,800 δραχμὰς τὸ χρόνο. Βρέ-
θηκα λοιπὸν στὴν ἀνάγκη νὰ διακόψω τὴν ἐκδόσίν μου ἡ ναυξήσω
τὴ συνδρομὴ. Ἀλλὰ κατὰ προτροπὴ καὶ παρακλήσιν ὧν μου τῶν
φίλων, πού θέλουν νάχουν τὸ περιοδικὸ τοῦτο μὲ κάθε θυσία, ἀπο-
φάσισα νὰ κάμω τὸ δεύτερον. Ἐπομένως:
Ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἡ συνδρομὴ τῆς «Διαπλάσεως» (τοῦ
Ἐσωτερικοῦ μόνο, γιατί τοῦ Ἐξωτερικοῦ εἶναι ἀρκετὴ), γίνεται δραχ-
μὰς 75 ἡ ἐτησίαν. 40 ἡ ἐξαμηνίαν καὶ 22 ἡ τριμηνίαν. Κι' ὅσοι ἔχουν
πληρώσει τὴ συνδρομὴ κατὰ τὴν προηγούμενη διατίμησιν (τοῦ Ἐσω-
τερικοῦ πάντως) παρακαλοῦνται νὰ στείλουν τὸ συμπλήρωμα, ὑπο-
λογίζοντες δρ. 2,10 ἡ κατὰ μῆνα, ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ὡς τὴ λήξιν
τῆς πληρωμένης συνδρομῆς των.
Ἐπίσης ἡ τιμὴ τοῦ φύλλου, γιὰ τὸ Ἐσωτερικόν, γίνεται δρ. δύο
(2). Τόσο θὰ πωλοῦνται καὶ τὰ φυλλάδια ὧν τῶν περασμένων ἐτῶν.
"Α. Δ. Δ. α. ὑ. ξ. ἡ. ε. ι. ε.
Ἐπειδὴ ὅμως, γιὰ νὰ καλυφθῇ ἡ μεγάλη αὐτὴ πρόσθετη δα-
πάνη γιὰ τὰ τυπωτικά, δὲν ἀρκεῖ τὸ ἐκδοσιπεντάριον πού προστίθε-
ται σὲ κάθε συνδρομὴ τοῦ Ἐσωτερικοῦ, βρίσκομαι στὴν ἀνάγκη
ναυξήσω ἀκόμη:
τὸ δικαίωμα τοῦ ψευδωνύμου, ἀπὸ δρ. 5 πού ἦταν ὡς τώρα,
εἰς δρ. δέκα (10).
τὸ δικαίωμα τῆς Ἀλλαγῆς Διευθύνσεως ἀπὸ δρ. 2,50 εἰς δρ.
πέντε (5).
καὶ τὴν τιμὴν τῶν Μικρῶν Ἀγγελιῶν ὡς ἑξῆς: Δρ. ἑξή (6) τὸ
ἐλάχιστον τίμημα, ἤτοι γιὰ κάθε Μ. Ἀγγελία πού ἀποτελεῖται ἀπὸ
1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ στοιχεῖα ἀτλ. Πέραν τῶν 10 λέξεων,
60 λεπτὰ ἡ λέξις, — μὲ πλάγια στοιχεῖα 70 λεπτὰ, — καὶ μὲ κεφα-
λαῖα δρ. μία (1). Τέλος ὁ χωριστὸς στίχος δρ. τρεῖς (3).
Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ προσθέσω τίποτε ἄλλο, γιατί μοῦ εἶναι πᾶν
ἐκδηλωμένη ἡ ἐπιθυμία τῶν φίλων μου νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐκ-
δοσὴν τοῦ περιοδικοῦ, αὐξάνοντας τὴ συνδρομὴ ἀνάλογα μὲ τὴς πε-
ριστάσεις. Καὶ σήμερον οἱ περιστάσεις τὸ ἀπαιτοῦν.
Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,"

Ἀθήναι, 38 Ἐννεπίδον
τὴν 26 Μαΐου 1925
Ἡ ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΟΥΛΑΣ
Θυμᾶσαι τί ἐπρότεινε ἡ φίλη μου
Νοικοκυρούλα: Νὰ σὰς ρωτήσω ἂν
ἀρεσθὲ νὰ συντάξῃς, νὰ υπογρά-
ψῃς καὶ νὰ υποβάλῃς στὸ Ὑπουργε-
ῖον τῆς Παιδείας μίαν αἴτησιν γιὰ
ἐπίσημα ἐπιχορήγησιν στὴ Διαπλάσιν
ἀπὸ 80,000 δραχμὰς. Σήμερον λι-
πὸν μπορὸν νὰ πῶ ὅτι ἡ πρότασις
αὕτῃ ἔστιν δακτύλιος ἀπὸ δακτύλου
μὲ τὸ μεγαλύτερον ἀνθρώπιον. Καὶ νὰ με-
ρικὰ ἀπ' ὅσα μὲν γράφουν.
Ὁ Ἐνδοξὸς Ἐλληνας: «Μὲ με-
γάλῃ μου χαρὰ διαβάσας τὴ θαυμα-
στὰν πρότασιν τῆς Νοικοκυρούλας»
Κατὰ τὴν ἰδίαν μου, οὕτως ἦταν ἀνάγκη
νὰ μᾶς ρωτήσῃς ἂν τὴν δεχόμεθα,
γιατὶ δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ Δια-
πλάσιν πού νὰ νερνήθῃ νὰ υπογρά-
ψῃ τὴν αἴτησιν, — καὶ γιὰ τὸ συμ-
φῆρον τοῦ ἀκόμα.
Ὁ Μικρὸς Ἐπιδάουριος: «Ὁραία
ἡ ἰδέα τῆς Νοικοκυρούλας. Ἀν
τὴν ἀγρόντες νὰ ἀποφασίσῃς νὰ
κάμῃς αὐτὸ πού λέγεις, ἐγὼ εἰμαι
ἱκανὸς νὰ συντάξω μίαν αἴτησιν. Καὶ
πρέπει νὰ γίνῃ αὐτὸ!»
Ὁ Ἑλληνικὴ Ἀναγέννησις: «... Πρέπει νὰ δαίξουμε μὲ κάθε
τρέπον τὴν ἐννοημένην μας στὴ
Νοικοκυρούλα γιὰ τὴ θαυμαστὰν
ἰδέαν πού ἀνεπνεύσθη. Ὁ, τί καλὸ
πὸ θάταν ἂν δεχόταν τὴν αἴτησιν
μας τὸ Ὑπουργεῖον! Νὰ μὴ καλὴ
ἐνκαίριος πού λαβαίνει ἡ Πατρίδα
νὰ εὐεργετήσῃ μὲ τὴν μικρὴν αὐτὴν
δωρεὰ χιλιάδες Ἑλληνόπουλα, δι-
αδὴν παιδιὰ δικὰ της, πού αἰροῦν
ὅτι τῆς ἀνταποδοῦσιν τὴν εὐεργεσίαν,
γιατὶ, διαδίδοντας τὴν Διὰπλάσιν, θὰ
γίνων καλοὶ πολῖτες καὶ καλοὶ
στρατιῶται τῆς Πατρίδας...»
Ὁ Νὰτ-Πίγκρεττον: «Πολὺ δι-
καιὰ καὶ ἐξυπνὴν μὲν φάνηκε ἡ πρό-
τασις τῆς Νοικοκυρούλας. Αὐτὴ
θὰ ἐπρεπε νὰ ἐφαρμοσθῇ γρήγορα.
ἀλλὰ μὲ δύναμιν καὶ θέλησιν ἀπὸ
μέρους μας» γιατί γιὰ μᾶς κυρίως
θὰ εἶναι ἡ ὠφέλεια...»
Ὁ Μπρόμ: «Ὅσο γιὰ τὴν πρό-
τασιν τῆς Νοικοκυρούλας, εἶναι ἐξο-
χὴ καὶ συλλογίζομαι πὼς τόσοον
καρὸ δὲν τὴν εἶχα σκεφθῇ. Ἄνω
μάλιστα, ὅτι ἀπὸ τὰ δέκα παιδιὰ
πὸ θὰ πᾶνε τὴν αἴτησιν στὸν Ὑ-
πουργόν, 3—4 πρέπει νὰ εἶναι Παι-
δαίτες...»
Ὁ Ἡρα: «Εἶδα καὶ τὴν πρό-
τασιν τῆς Ν. Πολὺ καλὰ τὸ σκέ-
πθηκε, εἶναι μὲ ὠραία γνώμην καὶ
εἶμαι συμφωνώτατος. Θὰ υπογράψω
τὴν αἴτησιν ἀπὸ τῆς πρώτης. Γιατὶ
εἶναι μεγάλο ἔδικο νὰφίεται μόνον
κι' ἀδοχήσῃ ἡ Δασκάλια τόσον χι-
λιῶν παιδιῶν, αὐτὴ πού διαπλάτ-
τει τῆς ψυχῆς τόσο λεπτὰ καὶ εὐγε-
νικά...»
Ὁ Ἀθηναῖς: «Μὲ μεγάλη χα-
ρὰ διαβάσα τὸ γράμμα τῆς Ν. Ἡ
γνώμιν τῆς μου ἄρεσε πολὺ. Μὰ
ἐξαιτίας κατὰ πρέπει νὰ κάνομε καὶ
μας γιὰ σένα, πού μᾶς μαθαίνει
τόσα καὶ τόσα ὠφέλιμα πράγματα.
Ἄλλωστε αὐτὸ δὲν εἶναι κανένα
ἄσκολον. Ὅλα τὰ παιδιὰ σου θὰ
τὸ δεχτοῦν.»
Τὸ Ἐλνὸ Χαμόγελο: «Εἶδα σὶ

Ἡ Διὰπλάσις ἀπαίτεται

τοὺς φίλους τῆς: Ρομαντικὸν (ἐν-
χρηστὸν πολὺ γιὰ τὸ ἐξοπθῶμα
ναί, στείλε το καὶ νὰ ἰδοῦμε) Πρι-
ζονιέρ (μὰ κι' ἐγὼ χαίρω ἄλλο
τόσο πού τώρα, μὲ τὴ διακανόνισιν
τοῦ ἑσωτερικοῦ Ταχυδρομείου, θὰ
ἀπινυνθῶ μὲτ' ἑσας συχνότερα)
Νίκον Γ. Μαντζαρήν (δὲν μπορῶ
νὰ σοῦ πῶ, ἂν δὲν τὰ ἰδῶ) στείλε
μου λιπὸν ἕνα, τὸ μικρότερον
ὁπωσδήποτε, σ' εὐχαριστῶ πολὺ)
Παντογνώστην (χαίρω πού ἐγενε-
καλὰ) Ὁμηρικὸν Ἐυρώταν (εἶχε
πλέον τυπαθῇ) Ἐδμα τοῦ Αἰγαίου
(ἐστὶν 17 τετρ. εἶχε δίκιον, ἀλλὰ
τὴ μπορῶ νὰ κάμω ὅταν δὲν στέλ-
νουν; νὰ κάμῃς ἀνταλλαγὰς μόνον
διὰ τοῦ Γραφείου μ-υ) Φαῦστον
(εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐξοπθῶμα)
ἐστὶν ἀπὸ τὸ 1ο) Βασ. Καλεῦ-
σαν (καὶ σένα γιὰ τὸ ἐξοπθῶμα
σ' εὐχαριστῶ πολὺ) Μαρίαν Κ.
Ντιντινίδον (ἔλαβα, εὐχαριστῶ,
τὸ ἐσημεῖωσα) Δεῖλάν, Ἐύλον Ἀ-
πελκηντόν, Γελοσίαν κτλ. κτλ.
Ἀθανασίαν Μαλαβάρου, Φούλα,
Κῦμα τοῦ Αἰγαίου, Μ. Α. Παυ-
λίδον, (ἔλαβ' εὐχαριστῶ).
Θερ. Κ. Μισοτάκη, Παντα-
χοῦ Παρῶν, Δοξ. Κρητικόνπουλο.
Συμπίανα τὸν Ἀφρικανόν (ἔ-
στειλε).
Εἰς ὅδας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ
τὴν 25 Μαΐου, θάπαντήσω σὶ
ἐρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ
ΚΗ Δελτίον Εἰσφορῶν
Ἀπὸ τὸ ΚΖ Δελτίον (ἰδὲ
φύλ. 25). δρ. 9 806.20
Γεώργιος Κ. Μπουκέας » 8.—
«Ἀντιτμήν Πασχαλίου»
καὶ «Ἀροστοσταλίδας»
(ἀπὸ συμμετοχὰς σὶ
διαγωνισμὸν τοῦς) . . . 15.—
«Δαμπερὸς Ἡλίου» καὶ
«Ἐλευθερωμένη Ἑλ-
λὰς (ἀπὸ ἕνα λαχεῖον
πὸν ἔκρινεν στὴν τά-
ξιν τοῦς) 65.—
«Δεῖλάν» (ἀπὸ ἕνα μικρὸν
ἔργον μετὰ τῶν «ε-
λῶν τῆς ἂν Rescht
τῆς Πρώτης μικρᾶς
Ἑλλ. παροικίας) λί-
ρα 1 282 —
«Ζιζάνιον τῆς Περσίας» » 30.—
«Ταράξιας» 20.—
Μέχρι τῆς 28 Μαΐου δρ. 10 226.20

ΕΓΚΡΙΣΙΣ ΤΕΤΡΑΩΝΥΜΩΝ
Νέα Ψευδωνύμα: Μεσημβρι-
νὸς Δελφιν, ἂ. (22). Σελῶβα Βα-
σίσσας, κ. (ΑΠ). Ὑψιπέτης, ἂ.
(X+Y). Θεραπεία Ἀδρα, ἂ. (3)
Ἡλίας ὁ Προφήτης, ἂ. (3)
Ἡλίας, ἂ. (BB). Ἀήτητος Εὐζω-
νίκι, ἂ. (ΔΣ). Ζιζάνιον τῆς Περ-
σίας, ἂ. (MT). Χελιδονάκι, κ. (MT).
Ἀσπρὸς Παλιῆτος, ἂ. (α²+β²).
Κόκκινος Παλιῆτος, κ. (α²+β²).
Κίτρινος Παλιῆτος, κ. (α²+β²).
Πράσινος Παλιῆτος, κ. (α²+β²).

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ
Μ. Μ. ἐπιθυμοῦν νάνταλ
λᾶζον (22) ἡ Φουτανέλλα τοῦ
21 μὲ Ἡρωϊκὴ Φίσις, Ἀνοικτό-
καρδο, Ἀνάγκη.
Ἡ Ροδόδενδρον μὲ γράφει: «Τί

